

4. Na sledi za Alumni UNG

Vedno v iskanju novih motivov in inspiracije, ki mi dajejo ustvarjalni zagon

Intervju: Valerija Zabret aka Valerie Wolf Gang

Diplomantka Visoke šole za umetnost - Digitalne umetnosti in prakse in tik pred zaključkom magistrskega programa Medijske umetnosti in prakse

Sprašuje: Nives Štefančič
Foto: Valerija Zabret

Lahko si pogledate zanimiv [Intervju z nagrajenko](#), mi pa smo ji zastavili še nekaj vprašanj...

▪ **Valerie Wolf Gang - kako si si izbrala to umetniško ime in ali ima kakšen poseben pomen?**

Že kar nekaj časa delujem pod tem imenom. V bistvu nisem načrtovala, da bom delovala pod psevdonimom, vendar mi je pred leti prijateljica predlagala ime in rekla da bi mi pasalo, če bi mi bilo tako ime. Najprej se mi je zdelo nenavadno, ampak ostalo mi je v spominu in nisem mogla nehat misliti nanj. Pa sem se v prvem letniku faksa tako podpisala pod prvo umetniško delo in od takrat se me je nekako kar prijelo. Sedaj se tako podpisujem pod vsa dela.

▪ **Kako pomembno je umetniško ime za umetnika?**

Mislím, da ni pomembno, vsaj v smislu, da ni nobene potrebe, da bi ga imel, če ne čutiš tako. Seveda pa, če se pod določenim psevdonimom počutiš bolje in se tako pod dela podpisuješ, pa je izredno pomembno. Meni osebno je veliko ljubše, če sem navedena pod tem imenom, kot pod pravim, saj sem se pod tem imenom poistovetila in že od samih začetkov tudi ustvarjala umetniška dela kot Valerie Wolf Gang. V tujini ni nihče še nikoli vprašal ali gre morda za psevdonim, pri nas pa me to pogosto vprašajo, saj ne zveni slovensko. Ampak nikoli mi ni problem pojasniti ozadja imena, saj nič ne skrivam, gre preprosto za psevdonim.

▪ **Ali se pogosteje počutiš Valerie Wolf Gang ali Valerija Zabret?**

Zadnje čase kar Valerie, saj veliko delam. Distinkcija imen mi omogoča tudi, da si lahko sama pri sebi ločim zasebno od poslovnega. Tako sem Valerie Wolf Gang kadar delam in Valerija Zabret kadar si vzamem prosto in počivam ter ne razmišljam o umetnosti. Gre za čisto banalno stvar, ki pa meni osebno veliko pomeni in mi pomaga, da ne delam preveč in ne pretiravam. Obe Valeriji se počutita dobro, danes malce utrujeni od dolgega potovanja z vlakom iz Beograda in enotedenskega intenzivnega dela v Srbiji, vendar se že nazaj usklajujeta in se med seboj dopolnjujeta. Jutri se bosta spet dogovorili katera bo prevzela vodilno mesto v tem tednu.

▪ **Iskreno - glede na videne filme v tvoji konkurenci, si čutila da se "Vesna" nasmiha prav tebi?**

Ne, iskreno rečeno nisem. Nekako sem imela v mislih to večno špekulacijo "vse Vesne grejo vedno AGRFT-ju," in potem tudi pomislila nisem na to možnost. Seveda sem bila zelo vesela, da je bil moj film sprejet na festival, vendar nisem pričakovala kaj več od tega. V tujini je pred festivalom dobil

že nekaj posebnih omemb in nagrad, vendar imam s preteklostjo izkušnje, da sem bila opažena samo v tujini, doma sem bila redko omenjena. Ne vem zakaj, verjetno še ni prišel moj čas, ali pa nisem bila zanimiva za domač trg. Časi se spreminjajo in tudi Slovenija je očitno začela počasi obračati svoje oči za menoj, upam da ne ostane samo pri očeh, ampak se zgodi tudi kakšno dobro finančno sodelovanje, kar bo omogočilo še večje uspehe in projekte v prihodnosti. Idej in motivacije ne primanjkuje.

▪ **Mi poveš kaj več o nagrajenem filmu - kaj te je navdihnilo za nastanek tega filma?**

Film "Oddaljen Spomin" je nastal zelo nepričakovano. Nanj se nisem posebej pripravljala in dolgo načrtovala realizacije. Glavni motiv za nastanek filma je bila izkušnja, ki sem jo doživela ko sem prvič stopila na Titovo ladjo Galeb. Ni mi bilo toliko pomembno, da je ladja nekoč pripadala Titu, ampak sem v tistem trenutku razmišljala o ljudeh, ki so v vojni izgubili življenje, o vseh zgodbah, ki sem jih slišala od starejših, sem začela premišljevati o tem kaj je pravzaprav sploh resnica. Kdo je kriv za vse grozote v preteklosti? Še hujši občutek tesnobe pa sem začela čutiti, ko sem pogledala širše od Jugoslavije in pomislila na to, da vojne pravzaprav potekajo tudi v tem trenutku in da nas preteklost ni popolnoma nič naučila. Vsi ti občutki so me navdahnili, da sem napisala poezijo, katero sem pozneje združila s posnetimi video in zvočnimi materiali, ki sem jih naredila na ladji in nastal je eksperimentalen poetičen film, ki raziskuje meje med dokumentarnim filmom in svetom poezije.

▪ **Kje vse si že gostovala pred "Vesno" in po njej?**

Pred gostovanjem na Festivalu Slovenskega Filma sem s svojimi kratkimi filmi gostovala že na mednarodnih festivalih, najbolj pa sem bila v preteklosti aktivna na galerijskem področju, saj sem se s svojimi umetniškimi videi in video instalacijami udeležila že mnogo skupinskih razstav doma in v tujini, v zadnjem času pa se dogajajo tudi samostojne razstave. Po "Vesni" se v tem smislu ni veliko spremenilo: še vedno nadaljujem pot po zastavljeni poti in nadaljujem z ustvarjanjem novih zanimivih del, za kate-

re sem vesela da jih delim z javnostjo. Vsaka festivalska selekcija ali izbor oz. povabilo na razstavo me zelo veseli, saj je namen mojega ustvarjanja deljenje idej z drugimi, ker si želim da moja dela "zaživijo" in prav tako kot jaz odkrivajo nova mesta, galerijske prostore, kinodvorane in spoznavajo zanimive ljudi, ki jih srečam na poti. Vedno gre za proces, ki se začne s prvim korakom, z dogodkom, ki sproži nekakšno "kemično reakcijo", ki se organsko nadaljuje in pelje po zanimivih poteh, včasih zavije tudi na čisto nepričakovane ovinke, najbolj pomembno mi je, da se potovanje nadaljuje in je vedno zanimivo. Morda sem zašla že preveč v metaforične vode z opisovanjem, vendar je tako najlažje razložiti občutek, ki ga imam ob refleksiji svoje zgodbe.

▪ **Kje običajno črpaš navdih?**

Navdih črpam iz majhnih vsakdanjih detajlov in trenutkov, ki odstopajo od povprečja. Pogosto me navdahnejo tudi novi zanimivi ljudje, ki jih spoznavam skozi različne projekte in sodelovanja. Življenjske zgodbe in energija vsakega posameznika mi v mojih mislih spodbudijo nastanek novih idej. Zagotovo pa so del mojega navdihla tudi novi kraji in države, ki jih spoznavam skozi različna potovanja in aktivnosti v tujini.

▪ **Predvidevam, da je umetnost tvoj hobi in tvoje delo. Katere hobije še imaš?**

Tako je, umetnost prepleta moje poslovno in privatno življenje. Ampak zelo rada si tudi sprostim misli in to počnem z rednimi sprehodi v naravo. K sreči imam dva psa, tako da nimam izgovora in je treba ven tudi v slabem vremenu. Tako da svoj prosti čas rada preživljam z njima in tudi s prijatelji in družino. Rada tudi plavam, vendar mi zadnje čase primanjkuje časa. Upam, da si bom v letu 2016 lahko privoščila malo več prostega časa in se večkrat potopila pod vodo. To mi zbistri možgane in me pripravi na nove izzive.

▪ **Kaj mi lahko poveš o času študija, tako na 1. stopnji DUP kot na 2. stopnji MUP, katere so poglobitve razlike?**

Na študij imam zelo lepe spomine. Bilo je zanimivo in pestro, oba programa sta zelo razgibana in dopuščata veliko individualnih izbir, kar mi je zelo odgovarjalo. Na programu DUP sem se naučila predvsem tehničnih veščin, vseč mi je bilo tudi spoznavanje z drugimi umetniškimi tehnikami (kot so animacija, fotografija, novi mediji ...), na magistrskem programu MAP pa je šlo bolj za razvoj individualnega umetniškega sloga in poglobitev v lastno umetniško produkcijo. Na drugi stopnji, torej po končani diplomski na prvi stopnji, naj bi že samostojno ustvarjal in deloval v določenem poklicu, ter s pomočjo študija nadgradil in izpopolnil svoj slog. Zame je bilo nadaljevanje tudi zelo dobra motivacija za ustvarjanje, tako da so nastala nova zanimiva dela, ki so odprla nova vrata na moji življenjski poti.

▪ **Sedaj ko zaključuješ 2. stopnjo, kaj ti je najbolj ostalo v spominu iz študentskih let?**

Veliko je zanimivih dogodkov, ki so se zapisali v moj spomin. Od različnih (mednarodnih) delavnic, do predavanj različnih predavateljev in zanimivih gostov, pa seveda zanimivi sošolci in takšni ter drugačni vsakodnevni prijetljaji. Na šolo bom imela vedno lepe spomine, saj se je v njej vse nekako začelo. Pred Visoko šolo za umetnost sem končala Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani, ki jo imam še zdaj za nekakšno 'valilnico', s prihodom na Visoko šolo za umetnost pa sem skočila iz 'gneзда' in se podala novim zmagam naproti. Zagotovo sta bila pomembna mejnika v mojem študijskem življenju tudi dve izmenjavi v tujini, na Češkem in Portugalskem, kjer sem razširila svoja obzorja in doživela marsikaj zanimivega.

▪ **Ali imaš kakšnega "favorita" med profesorji?**

Kar nekaj dobrih profesorjev je na šoli, težko bi izpostavila samo enega. Vsak izmed njih je doprinesel nekaj, kar me je izoblikovalo. Najrajši sem imela tiste profesorje, ki so delali s srcem in so iskreno poslušali tudi naše mnenje. S takšnimi profesorji se je hitro razvil dialog in z veseljem smo sodelovali pri različnih projektih. Zelo rada sem sodelovala tudi s tistimi profesorji, ki so kazali dobro življenjsko energijo, pozitiven odnos do svojega poklica in iskreno zanimanje oz. strast do stroke katero predavajo.

▪ **Kateri so tvoji "veliki zgledi" v umetniških vodah?**

Seznam ljudi v umetniških vodah, ki jih spoštujem in cenim, je zelo dolg. Gre za ljudi iz različnih umetniških področij: tako s filma, kot fotografije, videa, poezije, plesa, gledališča, slikarstva itd. Vedno spremljam širok spekter umetnosti in kulture. Rada imam avtorje, ki razvijajo svoj slog in ne ostajajo konstantno na istem mestu. To so drzni in pogumni ljudje, takšni ki ne poslušajo okolice, ampak ustvarjajo iz srca, z lastnim notranjim ognjem, ki jih žene in jim ponoči ne pusti spati. Tako kot tudi meni pogosto krati spanec. Zato tudi sama ne bi mogla vedno naštetih istih avtorjev, saj se moje zanimanje konstantno spreminja skupaj z motivacijo in navdihom. Trenutno me navdihujejo nekateri filmski režiserji in scenaristi s področja bivše Jugoslavije, ampak verjetno zato, ker sem se ravno pred kratkim vrnila iz Beograda, iz mednarodnega Festivala Avtorskega Fima, kjer sem spoznala te ljudi, ki so me navdihnili za nove projekte in povezovanja. Vedno je lepo, ko srečaš in se rokuješ z ljudmi, na katere si v najstniških letih gledal kot junake iz neke druge zgodbe, pozneje pa ta zgodba postane tvoja resničnost.

▪ **Kaj je za mladega umetnika pomembno že tekom študija?**

Najbolj pomembno je, da si v glavi postaviš jasno definicijo kdo si: nisi študent, ampak umetnik. Ko se tega zaveš, je vse lažje. Res je, da študiraš, ampak na tem področju delovanja se moraš že zgodaj postaviti v vlogo profesionalnega umetnika, sicer bo nastal velik kaos, če boš čakal na diplomu. K vsemu temu spadajo seveda neformalna izobraževanja s področja ekonomije, menedžmenta, poslovanja in organizacije. Najpomembnejša (in hkrati najtežja) je organizacija. S tem se še vedno ukvarjam in vedno znova iščem načine kako se še bolje organizirati. Ogromno je tudi papirologije in formalnih obveznosti, tako da je dobro, da že v času študija iščeš potrebne informacije za nadaljno poslovno pot. Zelo priporočljivo se je pozanimati glede samozaposlitvenega statusa v kulturi, ki omogoča, da po diplomi prideš na trg dela in aktivno deluješ na svojem področju.

▪ **Katero tvoje delo ti je najbolj pri srcu?**

Skoraj vedno mi je najljubše delo moje zadnje delo, ker se mi zdi, da s svojim zadnjim delom pokažem mojo trenutno zrelostno stopnjo in razpoloženje. Zato je moje trenutno najljubše delo "(Anti)Stress", dvokanalna video instalacija, ki je bila narejena za projekt Hiša na hribu v produkciji Zavoda CCC, pred kratkim pa je bilo delo razstavljeno tudi v Kanadi. Skozi delo sem raziskovala razlike med stresom in sprostitvijo, iskala sem popoln balans in harmonijo med obema stanjema, saj je življenje eno brez drugega zelo prazno in dolgočasno, potrebna sta oba elementa, vendar morata biti v ravnovesju. Zelo pa sta mi pri srcu tudi deli "Oddaljen spomin" in "Pogled skozi okno". Prvi, ker je dobil največ nagrad in pozornosti, drugi pa je bil narejen pred dvema leti v Parizu in je sedaj ponovno aktualen, saj

se dotika pariškega življenja in opazovanja neznancev, namiguje na teroristično tematiko in na minljivost življenja, tako da sem to delo posvetila vsem žrtvam, ki so pred kratkim izgubile svoja življenja v različnih napadih po svetu.

▪ **Ali se v prihodnosti vidiš tudi v katerem drugem mediju?**

Ne bom rekla da ne, ker običajno se mi uresniči ravno nasprotno kar rečem. Tako da ni nič izključujoče. Imam veliko idej, ki se ne omejujejo na medij, tako da je vse odvisno od okoliščin in stvari ki mi pridejo pod roko. Zagotovo pa sem najbolj suverena v video in filmskem mediju, saj sem tudi tehnično največ časa investirala v spoznavanje tega medija. Trenutno se želim še bolj poglobiti v zvok, zanima pa me tudi eksperimentiranje z mešanimi mediji ter odkrivanje novih kombinacij, skozi katere lahko na subtilen način prikazujem različne plasti mojih zgodb in idej.